

دلایل تاخیر در ازدواج جوانان چیست؟ / تصویب قانون تسهیل ازدواج برای اجرا نشدن

مشکلات اقتصادی و باورهای نادرست اجتماعی و فرهنگی به بی رغبتی جوانان نسبت به ازدواج و ناپایداری زندگی‌های مشترک و صعودی شدن آمار طلاق منجر شده است.

مشکلات اقتصادی و باور های نادرست اجتماعی و فرهنگی به بی رغبتی جوانان نسبت به ازدواج و ناپایداری زندگی های مشترک و صعودی شدن آمار طلاق منجر شده است.

به گزارش نصر، ازدواج پدیده ای شیرین و آرزوی هر جوانی است که دوست دارد در روزگار جوانی محقق شود، اما چند سالی است آمار های ناخوشایند از این رویداد شنیده می شود که فقط بخشی از آن به عهده جوانان است و عوامل زیادی در کاهش ازدواج و صعودی شدن آمار طلاق نتیجه دارد.

کاهش ازدواج و افزایش طلاق در کشور

گزارش های رسمی از روند افزایشی طلاق و کاهش ازدواج در ۱۰ سال گذشته حکایت دارد. طبق گزارش مرکز آمار ایران نسبت طلاق به ازدواج طی این سال ها از ۱۶.۳ به ۳۲.۹ افزایش داشته است که روندی افزایشی طی کرده، ولی در سال ۱۳۹۸ در بالاترین نقطه در این دوره یعنی ۳۳ درصد قرار می گیرد، ولی در سال گذشته ۰.۱ درصد کاهش پیدا کرده است. همچنین در سال ۱۳۹۰ مجموع ازدواج ثبت شده ۸۷۴ هزار و ۷۰۲ نفر بوده که در سال ۱۳۹۹ به ۵۵۶ هزار و ۷۳۱ نفر کاهش یافته است.

در این بازه زمانی روند ازدواج عمدتاً کاهشی بوده، اما در سال ۱۳۹۵ اندکی افزایش ازدواج ثبت شده و از حدود ۶۸۵ هزار و ۳۵۲ به ۷۰۴ هزار و ۷۱۶ نفر می رسد، ولی در سال بعد با افت حدود ۱۰۰ هزار نفری مواجه می شود. محاسبات نشان می دهد که ازدواج در کشور در فاصله ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹، بیش از ۳۶ درصد کاهش یافته است.

اما در رابطه با وضعیت طلاق در کشور آمار حاکی از آن است که در سال ۱۳۹۰، ۱۴۲ هزار و ۸۴۱ نفر طلاق ثبت شده بود که در سال ۱۳۹۹ به ۱۸۳ هزار و ۱۹۳ نفر افزایش یافته است.

روند تغییرات طلاق نیز عمدتاً افزایشی بوده، ولی در فاصله ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ اندکی کاهش داشته است که این روند در سال گذشته مجدداً افزایشی می شود.

بر این اساس، میزان طلاق در ایران از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ حدود ۲۸ درصد افزایش داشته است.

کاهش میزان مولید در پی کاهش نرخ ازدواج

بنا بر آمار ارائه شده از سوی مرکز آمار ایران، در حالی تعداد ۲۶۹ هزار و ۷۴۸ ولادت در بهار سال جاری به ثبت رسید است که این آمار در قیاس با بهار سال گذشته با کاهش ۱۰ هزار و ۸۱۶ ولادت مواجه بوده است.

اگر نگاهی به آمار فصلی دو سال اخیر بیاندازیم و ولادت های ثبت شده در بهار ۹۸ و ۹۹ را با این آمار در سال جاری مقایسه کنیم در می یابیم که تعداد مولید با سیر نزولی مواجه بوده است.

به طوری که در بهار ۹۸ تعداد ۲۹۹ هزار و ۲۸۹ ولادت، در بهار ۹۹ تعداد ۲۸۰ هزار و ۵۶۴ ولادت و در بهار سال جاری ۲۶۹ هزار و ۷۴۸ ولادت با سیری نزولی به ثبت رسیده است.

رهبر انقلاب بارها به تسهیل ازدواج برای جوانان تاکید کرده اند که این نشان از اهمیت این موضوع دارد. رهبر انقلاب ۲۲ تیر ماه ۹۹ در ارتباط تصویری با نمایندگان مجلس: مسئله ازدواج جوانان خیلی مهم است، جزء مسائلی است که اصلاً نباید از او غفلت کرد و راه هایی برای تسهیل و امکان ازدواج برای جوان ها باید پیش بینی بشود؛ بعضی از این راه ها هزینه ی مادی هم ندارد، فقط تصمیم گیری و توجه لازم دارد.

یکی از مواردی که می تواند به ازدواج جوانان کمک کند اجرای قانون تسهیل ازدواج جوانان است.

در قانون تسهیل ازدواج جوانان که مصوب مجلس شورای اسلامی است، دولت را مکلف بر اجرای مواردی نظیر این که متاهلین را در اولویت دسترسی به فرصت های شغلی، وام اشتغال و وام مسکن کرده است و همچنین استفاده از منابع بودجه سنواتی پیش بینی شده، از محل «صندوق اندوخته ازدواج جوانان» به زوجین نیازمند به اجاره مسکن، حسب تشخیص کمیته سامان ازدواج با توجه به امکانات صندوق، وام ودیعه مسکن از موارد تاکید شده در این قانون است.

قانون هم برای جوانان اجرا نمی شود

ماجرای قانون تسهیل ازدواج جوانان به دی ماه سال ۱۳۸۴ بر می گردد. زمانی که بالاخره مسئولین و دست اندرکاران تصمیم گرفتند برای پایان دادن به نگرانی ها و دغدغه های جوانان و با اولویت دادن به تسهیل اقتصادی ازدواج جوانان، تامین هزینه های مراسم ازدواج، معاش آینده خانواده و لوازم اولیه زندگی جوانان آستین بالا بزنند. درحالی که یک فوریت این طرح در دی ماه سال

۸۳ به تصویب مجلس رسیده بود بند هایی از آن در دی ماه ۹۳ مثل بند «تعیین سقف مهریه» با انتقاد بعضی از نمایندگان از این طرح حذف شد به هرحال سرانجام این طرح و لایحه در ۲۷ آذر ۱۳۸۴ در کشور به قانون تبدیل شد و قرار شد ازدواج جوانان رو به آسانی رود و به دنبال آن قاعدتا فرزندآوری تقویت شود.

در حال حاضر این قانون بعد از گذشت ۱۶ سال از تصویب هنوز اجرایی نشده و در بایگانی ها خاک می خورد این در حالی است که جوانان با مغفول ماندن از حق طبیعی خود تنها به وامی که از سوی دولت پرداخت می شود اکتفا کرده و هزینه گزافی را بابت اجاره تالار، تامین مسکن و ... متحمل می شوند گویا این قانون ۱۶ سال پیش نوشته شد تا اجرا نشود، چون اگر قرار بود اجرایی شود حداقل مفاد آن واضح و مبرهن تدوین می شد تا بین دستگاه های متولی آن اختلاف نظر ایجاد نشود.

مشکلات اقتصادی دلیل اول جوانان برای فرار از ازدواج

مشکلات اقتصادی که ذهن اغلب مردم جامعه را درگیر خود کرده است توانسته به کم میلی جوانان نسبت به ازدواج دامن بزند و باعث شود فرد از بار مسئولیت این امر سرباز بزند. دغدغه های خرید و جاره بهای مسکن به ویژه در شهر های بزرگ، درآمد کم و مناسب نبودن موقعیت های شغلی برای فارغ التحصیلان دانشگاهی از عوامل مهم و اثر گذار اقتصادی در کاهش ازدواج هستند. وقتی پای صحبت جوانان به ویژه افراد دهه ۶۰ می نشینید و علت ازدواج نکردن را از آن ها می پرسید اولین دلیلی که از آن نام می برند، مشکلات اقتصادی است. جوانی که حتی نمی تواند با حقوق یک ماه خود خانه اجاره کند به ازدواج فکر نمی کند. بعضی از آداب و رسوم های فرهنگی و اجتماعی غلط با همراهی موارد بالا می توانند هر کسی را از ازدواج منصرف کرده و با کم شدن صبر و تاب آوری شرایط سخت به طلاق منجر شود. با القای رسانه ها و چشم و هم چشمی های خانوادگی، فرهنگ مهریه و هزینه سنگین جا افتاده و جوان و خانواده اش را نیازمند دارا بودن یک منبع مالی بی کم و کاست می کند. تجملات زیاد برای برگزاری مراسمات عقد و عروسی و خرید از مکان های معروف به گرانی و برند های خاص و خارجی، اجاره هتل ها و تشریفات سنگین برای یک شب، در اوایل زندگی ضرر هایی را پدید می آورد که جبران آن هزاران شب به طول می انجامد. خانواده های جوانان باید تلاش کنند تا سنت های صحیح ازدواج اسلامی- ایرانی پایگیرد و به فرزندانشان کمک کنند تا به هدف اصلی ازدواج تشکیل خانواده برای که شکل گیری علاقه و آرامش است، برسند.

موانعی نظیر سخت گیری خانواده ها و در بعضی موارد افرا مجرد برای انتخاب فرد مناسب زندگی خودشان حتی بعد از انتخاب و شکل گیری زندگی می تواند به ناپایداری آن بیانجامد. وقتی سطح توقعات از همان ابتدای زندگی و با مراسماتی که می توانند ساده برگزار شوند، اما با تجملات بسیار برپا می شوند می تواند در طول زندگی به کم طاقتی و خواسته های زیاد ختم شده و مسیر شیرین ازدواج را به تلخی طلاق گره بزند.

در کنار خانواده ها و تصحیح باور های اجتماعی و فرهنگی جوانان، لازم است مسئولان زمینه های ازدواج جوانان را با اجرای قوانین کاربردی این امر فراهم کنند. ساخت مسکن و اعطای تسهیلات مناسب برای تهیه لوازم ضروری زندگی، تامین شغل و حقوق مناسب، شرایط بهره گیری از بیمه ها و راحت سازی پرداخت اقساط بانکی، بازنگری درامر سربازی برای جوانان در شرف ازدواج از مواردی هستند که اگر با جدیت توسط دولت دنبال شود می تواند به افزایش ازدواج و پایداری زندگی مشترک کمک کند. مشاوره های پیش از ازدواج و طلاق در راه یابی درست برای انتخاب مناسب و حل شدن زندگی جوانان موثر هستند. در رابطه با افزایش طلاق و کاهش ازدواج، مژگان نیک نام روانشناس و کارشناس خانواده به گفتگو با باشگاه خبرنگاران جوان پرداخت و گفت: ازدواج یک فرآیند پیچیده است که عوامل اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی در آن دخیل بوده و در کنار هم قرار گرفتن آن ها می تواند بستر مناسب برای ازدواج را فراهم کند.

فرد وقتی آمادگی ازدواج و زندگی مشترک را در خودش می بیند که شرایط فردی و اجتماعی مناسب را دارا باشد در غیر این صورت انگیزه ها و مقدمات ازدواج به جای شکل گیری این اتفاق به کم شدن انگیزه منجر می شود.

نیک نام گفت: جوانان باید از لحاظ روانی ویژگی هایی نظیر مسئولیت پذیری، شناخت معیار ها را در خود تکمیل کند ازدواج پشتوانه ی اجتماعی هم نیاز دارد، تامین آتیه خانواده و دوراندیشی برای زندگی از شرایطی است که باید برای جوان مورد نظر قرار بگیرد.

فرد برای ازدواج نیاز به پشتوانه ی اقتصادی و حمایتی دارد و اگر این شرایط برای او فراهم نباشد طبیعی است از پذیرش مسئولیت سر باز زند. همچنین معیار های مادی و ظاهری و عدم شناخت ازدواج را به سمت انتخاب اشتباه سوق می دهد.

این روانشناس افزود: خانواده اگر اولویت های نامناسب را برای ازدواج فرزندانشان قرار دهند از عوامل ناپایداری های ازدواج و ترس از زندگی مشترک است. باور های غلط فرهنگی پشتوانه های مادی و معنوی ازدواج را متزلزل می کند. عدم آموزش صحیح همسررداری و ناسازگاری های زندگی که امروزه بسیار مشاهده می شود که در این صورت زندگی زوجین به سمت فرسایشی شدن پیش رفته و توان ادامه دادن زندگی را از آن ها می گیرد.

خبرنگاران جوان